

Thái Bình

Chủ nhật

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

SỐ 633
Chủ nhật
Ngày 16 - 2 - 2020

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG

HIỆU QUẢ

MÔ HÌNH TỔ HỢP TÁC SẢN XUẤT RAU AN TOÀN

(Xem trang 4)

Sản xuất rau an toàn giúp nâng cao đời sống của nông dân.

Người lao động không hoang mang trước dịch Covid-19

(Xem trang 3)

DẠY VÀ HỌC ONLINE TRƯỚC DIỄN BIẾN PHỨC TẠP CỦA DỊCH COVID-19

Trang 2

ĐỘC ĐÁO LỄ HỘI GIAO CHẠ LÀNG TAM ĐƯỜNG - VÂN ĐÀI

Trang 5

BÁCH TỬ NHỊ THẬP LINH QUANG

Trang 6

Covid-19

Chung tay phòng, chống dịch Covid-19

DAY VÀ HỌC ONLINE

trước diễn biến phức tạp của dịch Covid-19

■ ĐẶNG ANH

Trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus corona (Covid-19), thực hiện sự chỉ đạo của UBND tỉnh và ngành Giáo dục, nhiều trường học trên địa bàn cho học sinh nghỉ học để phòng, chống dịch bệnh từ ngày 3/2 đến hết ngày 16/2. Để bổ sung, hướng dẫn, hỗ trợ học sinh tự học bài, nhiều thầy cô giáo đã tổ chức dạy học online, góp phần củng cố kiến thức cho học sinh trong thời gian nghỉ học dài ngày.

3 ngày sau khi Sở Giáo dục và Đào tạo ban hành Công văn số 67 về việc tạm thời cho học sinh nghỉ học 1 tuần để phòng, chống dịch Covid-19, Tập đoàn Công nghiệp - Viễn thông Viettel chi nhánh Thái Bình phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo đã hướng dẫn giáo viên và học sinh trên địa bàn tỉnh học trực tuyến thông qua hệ thống mạng xã hội học tập ViettelStudy. Với hệ thống này, giáo viên có thể tự đưa nội dung bài học, bài kiểm tra dưới dạng video, tài liệu, câu hỏi ôn tập... lên hệ thống, xem các báo cáo về quá trình và kết quả học tập của học sinh. Cùng với đó, học sinh cũng tự ôn tập, xem kết quả bài kiểm tra và phần kiến thức còn hổng, từ đó có thể trao đổi với giáo viên và các bạn ngay sau khi làm bài. Hệ thống mạng xã hội ViettelStudy có 11 khóa học miễn phí dành cho các khối lớp như: môn Văn, Toán lớp 11, 12; môn Toán, Văn, Lịch sử, Tiếng Anh, Địa lý dành cho học sinh lớp 9 năm nay thi vào lớp 10; môn Toán, Tiếng Việt dành cho học sinh ôn tập, làm bài kiểm tra đánh giá năng lực dành cho học

sinh lớp 5 chuẩn bị lên lớp 6... Theo đánh giá của nhiều giáo viên và học sinh, việc học trực tuyến trong thời gian nghỉ học dài ngày giúp các em củng cố kiến thức và không bỏ lỡ khi quay trở lại trường.

Tại Trường THPT Nam Đông Quan, ngay sau khi nhận được công văn về việc cho học sinh nghỉ học của Sở Giáo dục và Đào tạo, Ban Giám hiệu nhà trường đã triệu tập họp hội đồng để triển khai nội dung công văn, đồng thời chỉ đạo giáo viên các tổ bộ môn soạn thảo đề cương ôn tập kiến thức để dạy học và hướng dẫn học sinh tự học thông qua hình thức trực tuyến. Đối với những em có máy tính hoặc điện thoại thông minh, nhà trường hướng dẫn các em học trong hệ thống ViettelStudy đối với các môn Toán, Văn; những môn học còn lại, giáo viên bộ môn sẽ luyện đề qua zalo hay facebook. Cô giáo Nguyễn Thanh Thủy, giáo viên Lịch sử, Trường THPT Nam Đông Quan chia sẻ: Mặc dù nghỉ học 2 tuần nhưng cô và trò chúng tôi vẫn học tập và ôn luyện kiến thức hàng ngày. Tôi lập một nhóm trên mạng xã hội cho tất cả thành viên của các lớp đang dạy, sau đó gửi đề cho học sinh tự làm. Sau khi làm xong, các em gửi lại cho tôi và tôi sẽ hướng dẫn các em cách giải bài tập. Hình thức học này giúp các em không bị hụt hẫng sau khi các em quay trở lại trường học tập.

Còn tại Trường THPT Lý Bôn, nhờ vào phần mềm riêng biệt cho học sinh nhà trường ôn tập và thi trực tuyến ở các môn thi trắc nghiệm do thầy giáo Nguyễn Văn Thế, giáo viên Hóa học sáng kiến,

nhiều học sinh không cảm thấy mệt mỏi, chán nản sau nhiều ngày nghỉ học. Phần mềm được thầy giáo Thế xây dựng theo hướng mở để mỗi giáo viên trong trường có thể sử dụng ngân hàng đề thi để đưa vào phần mềm ôn tập, vì vậy học sinh sẽ được tiếp cận với nhiều dạng đề, kể cả khi có sự đổi mới, đề thi cũng được thay đổi để học sinh dần thích ứng. Học sinh có thể ôn tập, thi trực tuyến và biết luôn kết quả ở từng phần môn trong mỗi tổ hợp. Ưu điểm lớn nhất của phần mềm là học sinh có thể tự học, học mọi lúc, mọi nơi khi các em thấy cần, hoàn toàn chủ động về thời gian học. Thầy giáo Nguyễn Văn Thế cho biết: Phần mềm đã phát huy hết công suất trong những ngày học sinh nghỉ học để phòng, chống dịch Covid-19.

Với những em có học lực yếu hơn thì giáo viên chúng tôi sử dụng một số mạng xã hội như zalo, facebook để hướng dẫn cho từng học sinh. Hy vọng rằng sau thời gian dài nghỉ học, các em sẽ không bỏ lỡ khi quay trở lại trường học tập.

Cùng với việc nhắc nhở học sinh làm bài tập trong sách giáo khoa, việc ôn luyện kiến thức trực tuyến ngay tại nhà cũng hết sức cần thiết. Tuy nhiên, để hoạt động ôn tập có hiệu quả, các bậc phụ huynh cũng cần có sự định hướng, quan tâm và kiểm tra, nhắc nhở thường xuyên việc học của con em mình, tránh để tình trạng các em tập trung tại những nơi đông người như quán điện tử, trà chanh... như những ngày vừa qua, gây khó khăn trong công tác phòng, chống dịch bệnh.

Em Nguyễn Thắng Tiến Anh, học sinh Trường THPT Nguyễn Đức Cảnh tự học online trong những ngày nghỉ phòng, chống dịch Covid-19.

TRƯỜNG TIỂU HỌC KỲ BÀ
@THKyBa

Trang chủ

Giới thiệu

Ảnh

Video

Sự kiện

Bài viết

Cộng đồng

Tạo Trang

Thích Theo dõi Chia sẻ

TRƯỜNG TIỂU HỌC KỲ BÀ
5 giờ ·

Đề ôn tập tại nhà cho học sinh lớp 1.

PHÒNG GD & ĐT THÀNH PHỐ
TRƯỜNG TIỂU HỌC KỲ BÀ

ĐỀ ÔN TẬP SỐ 1 - NĂM HỌC 2019 - 2020
MÔN: TIẾNG VIỆT LỚP 1
(Thời gian: 15 phút)

Họ và tên học sinh: Lớp:

ĐỌC PHÂN TÍCH CÁC TIẾNG TRONG MÔ HÌNH

1. Em đưa các tiếng sau vào mô hình: quan; biến; cắt; biệt.

quan

biến

cắt

biệt

2. Điền vần - l:ên:

bơi b....., dơi l....., v....., phàn, ch....., si.....
....., tình....., làm....., Ngựa, đào.....

32 17 bình luận 8 lượt chia sẻ

Thích Bình luận Chia sẻ

Phù hợp nhất

Viết bình luận...

Hương Hương Gửi bản mềm file pdf đi Thầy ơi, cái này in ra mở lắm a
Thích · Trả lời · 5 giờ
3 phản hồi

Trần Ngọc Xuân Lớp 2 có đề chưa các Thầy Cô ơi?
Thích · Trả lời · 5 giờ
2 phản hồi

Trường Tiểu học Kỳ Bá (thành phố Thái Bình) đưa bài tập lên trang fanpage của nhà trường để phụ huynh hướng dẫn con học ở nhà.

Người lao động không hoang mang trước dịch Covid-19

■ NGUYỄN DŨNG

Mặc dù dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus corona (Covid-19) đang diễn biến phức tạp nhưng tại các doanh nghiệp, người lao động vẫn hăng hái lao động sản xuất, không hoang mang trước dịch bệnh, bởi các doanh nghiệp đều đang thực hiện nghiêm túc các hoạt động phòng, chống dịch.

Nhiều biện pháp phòng, chống dịch

Công ty TNHH Phát triển Neo-Neon Việt Nam (khu công nghiệp Gia Lễ, xã Đông Xuân, Đông Hưng) có trên 330 lao động chuyên sản xuất trong lĩnh vực đồ điện tử, trong đó có 16 lao động là người Trung Quốc. Tết Nguyên đán Canh Tý 2020, trong số 16 lao động này có 14 người về quê đón tết, 2 người ở lại đón tết tại Thái Bình. Theo kế hoạch, ngày 30/1, các doanh nghiệp trong tỉnh tổ chức lễ ra quân đầu năm nhưng Công ty cho công nhân nghỉ đến hết ngày 6/2 mới trở lại làm việc. Trong thời gian chờ người lao động, Công ty đã tổ chức phun thuốc khử trùng xung quanh nơi làm việc, khu bếp ăn và nơi ở của người nước ngoài; mua trang thiết bị y tế: khẩu trang, máy đo thân nhiệt, nước rửa tay khô... phục vụ công tác phòng, chống dịch cho công nhân khi quay trở lại làm việc. Đối với 3 lao động là người Trung Quốc trở lại sau tết, Công ty tổ chức khu cách ly riêng biệt và khám sức khỏe 3 lần/ngày. Sự chủ động của doanh nghiệp trong công tác phòng, chống dịch giúp người lao động yên tâm làm việc. Chị Đỗ Thị Liễu, công nhân Công ty chia sẻ: Trước các thông tin về dịch bệnh, tôi và nhiều công nhân được Công ty trang bị các kiến thức về dịch bệnh cũng như cách phòng, chống nên chúng tôi không

Công nhân Công ty TNHH Phát triển Neo-Neon Việt Nam được phát khẩu trang và đo thân nhiệt trước khi vào làm việc.

hoang mang lo sợ, vẫn yên tâm làm việc. Mặc dù bệnh có sự lây lan nhanh nhưng nếu biết cách phòng, chống sẽ ngăn chặn được dịch bệnh. Hơn nữa, doanh nghiệp cũng chủ động triển khai các biện pháp phòng, chống dịch nghiêm ngặt, do vậy mọi người không lo sợ mà vẫn hăng say lao động sản xuất.

Tại khu cách ly của Công ty TNHH Công nghiệp Tactician (khu công nghiệp Phúc Khánh, thành phố Thái Bình) dành cho 9 lao động là người Trung Quốc khi quay trở lại làm việc sau tết Nguyên đán, theo ghi nhận của phóng viên, Công ty và người lao động luôn chủ động trong việc phòng, chống dịch. Khi có thông tin về dịch bệnh, Công ty tổ chức cách ly và phun thuốc khử trùng tại nơi ở; khám sức khỏe và đo thân nhiệt 2 lần/ngày cho người lao động; vật dụng nấu ăn đều được sấy khô ở nhiệt độ cao; bản thân những lao động là người Trung Quốc cũng chủ

động phòng dịch bệnh thông qua việc tự lau chùi sàn nhà bằng nước khử khuẩn; phòng ở luôn để nhiệt độ ở mức 29 độ, đeo khẩu trang khi tiếp xúc... Bà Nguyễn Thị Dịu, Trưởng phòng Nhân sự Công ty chia sẻ: Do diễn biến của dịch bệnh cũng như để người lao động yên tâm sản xuất nên những lao động là người Trung Quốc khi quay trở lại làm việc đều được cách ly. Đến ngày 12/2, theo quy định sau 14 ngày nếu không có triệu chứng của bệnh dịch, người lao động có thể trở lại làm việc nhưng Công ty vẫn bố trí cách ly thêm vài ngày sau đó mới để họ quay trở lại làm việc, do vậy tất cả công nhân lao động đều yên tâm lao động sản xuất.

Tuy nhiên, hiện nay trước nhiều nguồn thông tin không có sự kiểm chứng về dịch bệnh tràn lan trên mạng internet, nhiều thông tin sai lệch, bà Dịu cũng mong muốn người lao động phải tìm hiểu kỹ nguồn tin, không dễ bị kích động, đặc

biệt không nên có sự kỳ thị với người lao động nước ngoài, nhất là lao động Trung Quốc, qua đó ảnh hưởng đến quá trình sản xuất.

Tăng cường công tác kiểm tra phòng, chống dịch tại doanh nghiệp

Theo số liệu tổng hợp của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Thái Bình có khoảng 800 lao động Trung Quốc làm việc tại các doanh nghiệp trong tỉnh. Dịp tết Nguyên đán có 721 lao động về Trung Quốc đón tết, 79 lao động ở lại đón tết. Đến ngày 11/2, đã có 370 lao động quay trở lại; số chưa quay trở lại 351 người. Tất cả số lao động quay trở lại làm việc đều được các doanh nghiệp cách ly. Hiện trên địa bàn tỉnh chưa ghi nhận trường hợp dương tính với Covid-19. Tuy nhiên, để chủ động trong việc phòng, chống dịch, Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch của tỉnh thành lập 3 đoàn kiểm tra công tác phòng, chống dịch tại các đơn vị, doanh nghiệp và khu đông dân cư. Bên cạnh đó, ngành Y tế thành lập hơn 20 đội cơ động, phản ứng nhanh để ứng phó sẵn sàng khi có dịch. Tại các doanh nghiệp, qua kiểm tra, các đoàn đều ghi nhận và đánh giá cao công tác phòng, chống dịch từ việc chủ động phát khẩu trang cho người lao động; phun thuốc khử trùng nơi làm việc và nơi ở của lao động là người nước ngoài; đồng thời tổ chức khám sức khỏe và đo thân nhiệt hàng ngày để theo dõi và chủ động trong việc phòng, chống dịch Covid-19. Nhiều doanh nghiệp sẵn sàng hỗ trợ sản xuất khẩu trang để cấp phát cho người lao động và người dân.

Sự chủ động trong công tác phòng, chống dịch Covid-19 giúp người lao động tại các doanh nghiệp cũng như người dân trong tỉnh không hoang mang trước dịch bệnh, yên tâm lao động sản xuất, từ đó nâng cao năng suất lao động, hoàn thành các chỉ tiêu đề ra.

Sự chủ động trong công tác phòng, chống dịch Covid-19 tại các doanh nghiệp giúp người lao động yên tâm làm việc.

HIỆU QUẢ

MÔ HÌNH TỔ HỢP TÁC SẢN XUẤT RAU AN TOÀN

TIẾN ĐẠT

Từ khi tham gia mô hình tổ hợp tác sản xuất rau an toàn do Hội Nông dân tỉnh thành lập, đời sống của hội viên nông dân được cải thiện, thu nhập tăng hơn so với phương thức sản xuất rau truyền thống, sản phẩm rau sạch sản xuất đến đâu được tiêu thụ ngay đến đó.

Hội Nông dân thành phố thường xuyên kiểm tra hoạt động của các tổ hợp tác sản xuất rau an toàn.

Ông Lê Xuân Đăng, thôn An Lộc, xã Trung An (Vũ Thư) là một trong những hộ gia đình được Hội Nông dân tỉnh hỗ trợ kinh phí sản xuất rau an toàn. Từ nguồn kinh phí hỗ trợ, ông đã đầu tư hệ thống tưới nước tự động, máy bơm nước, chế phẩm vi sinh để tạo nguồn phân bón sạch nhằm tăng năng suất, chất lượng rau xanh. Ông Đăng chia sẻ: Từ khi tham gia mô hình tổ hợp tác sản xuất rau an toàn, năng suất rau tăng từ 1,5 - 2 lần so với trước kia, thu nhập nhờ đó cũng tăng lên đáng kể. Rau sản xuất đến đâu thương lái thu mua hết đến đó.

Gia đình bà Nguyễn Thị Nga, xã Trung An cũng là một trong những hộ tham gia sản xuất rau an toàn. Bà cho biết: Trồng rau an toàn phải tuân thủ nhiều quy định nghiêm ngặt như nguồn đất phải sạch, không nhiễm các hóa chất độc hại đối với con người và môi trường; quy trình trồng rau an toàn cũng khá khắt khe, chỉ được dùng phân chuồng đã được ủ hoai mục, nguồn nước sạch, không sử dụng thuốc bảo vệ thực vật... So với cách trồng rau truyền thống thì trồng rau sạch theo hướng tập trung tuy có nhiều quy định ràng buộc, nhưng an toàn với cả người sản xuất và người tiêu dùng, đồng thời cũng mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn. Dù mất nhiều công, chi phí đầu tư cao hơn, nhưng bù lại sản phẩm đưa ra thị trường được mọi người tin tưởng, đón nhận.

Không chỉ ở xã Trung An, Hội Nông dân tỉnh đã thành lập tổ hợp tác sản xuất rau an toàn xã Vũ Phúc (thành phố Thái Bình). Ông Mai Văn Điều, Chủ tịch Hội Nông dân xã Vũ Phúc cho biết: Chúng tôi đã thành lập được 2 tổ hợp tác sản xuất rau an toàn thôn Thanh Miếu và thôn Cự Phú với 19 gia đình tham gia, nâng tổng diện tích trồng rau an toàn của xã

lên 30.000m². Để đáp ứng nhu cầu thị trường, chúng tôi tiến hành phân chia vùng canh tác, đa dạng hóa các mặt hàng rau để khách hàng có nhiều lựa chọn; ngoài rau xanh, chúng tôi còn sản xuất một số mặt hàng giá trị như dưa lê, dưa chuột... góp phần tăng thu nhập của các thành viên. Sau khi trừ chi phí đầu tư, bình quân mỗi hộ gia đình tham gia mô

hình tổ hợp tác sản xuất rau an toàn thu về từ 17 - 20 triệu đồng/sào/năm.

Ông Vũ Minh Sơn, Chủ tịch Hội Nông dân thành phố Thái Bình chia sẻ: Xác định việc duy trì chất lượng và hiệu quả các mô hình tổ hợp tác sản xuất rau an toàn là nhiệm vụ quan trọng, mang lại lợi ích lâu dài cho hội viên, Hội Nông dân thành phố đã xây dựng những tiêu chí riêng để đánh giá hiệu quả của các tổ hợp tác. Bên cạnh đó, chúng tôi tăng cường kiểm tra, giám sát, hướng dẫn hội viên tuân thủ đúng các quy định sản xuất, hạn chế tối đa việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật gây ô nhiễm môi trường, góp phần bảo vệ sức khỏe của người sản xuất và người tiêu dùng.

Qua 4 năm triển khai thực hiện, chương trình hợp tác trung hạn giữa Quỹ phát triển nông nghiệp quốc tế với các tổ chức nông dân khu vực châu Á - Thái Bình Dương đã tổ chức 15 khóa đào tạo, tập huấn cho đội ngũ cán bộ chủ chốt hội nông dân các huyện, thành phố về lập kế hoạch sản xuất, kinh doanh cho tổ hợp tác; nâng cao năng lực quản lý và điều hành tổ, nhóm; quy trình sản xuất rau an toàn, sản xuất theo chuỗi giá trị, kỹ thuật trồng và chăm sóc các loại rau màu, một số loại rau mới. Bên cạnh đó, Hội Nông dân tỉnh còn tổ chức cho cán bộ các tổ hợp tác tham quan học tập kinh nghiệm từ các mô hình tổ hợp tác sản xuất rau an toàn ở các tỉnh khác, giúp cho cán bộ, hội viên nâng cao hiểu biết, kinh nghiệm từ đó áp dụng vào hoạt động của các tổ hợp tác sản xuất rau an toàn tốt hơn.

Bà Bùi Thị Nga, Phó Chủ tịch Hội Nông dân tỉnh cho biết: Các sở, ngành và một số doanh nghiệp đã hỗ trợ kinh phí và phối hợp chặt chẽ với Hội Nông dân tỉnh để tổ chức các lớp dạy nghề, khóa tập huấn, nâng cao năng lực cho cán bộ, hội viên nông dân trên nhiều lĩnh vực như: Chuyển giao khoa học kỹ thuật, đào tạo nghề trong chăn nuôi, trồng trọt, bảo đảm an toàn thực phẩm, các kiến thức về hội nhập quốc tế... với tổng kinh phí hơn 3,2 tỷ đồng. Chúng tôi đã xây dựng các mô hình điểm hội viên làm nhà lưới để trồng rau an toàn tại xã Trung An và xã Vũ Phúc. Nhìn chung các mô hình khi được đầu tư bài bản về trang thiết bị, vật tư nông nghiệp và được hướng dẫn kỹ thuật đã đem lại hiệu quả kinh tế cao hơn trước kia. Hiện nay, các tổ hợp tác đã thu hút 54 thành viên tham gia với tổng diện tích gần 65.000m² trồng rau an toàn.

Thời gian tới, để sản phẩm rau an toàn của hội viên nông dân được tiêu thụ rộng rãi, Hội Nông dân tỉnh sẽ đẩy mạnh tuyên truyền, vận động hội viên tham gia các lớp tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật sản xuất rau an toàn; tăng cường phối hợp với các doanh nghiệp, nhà đầu tư nhằm xây dựng thương hiệu rau an toàn, góp phần đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người dân về thực phẩm sạch.

Hội viên nông dân được hỗ trợ kinh phí xây dựng nhà lưới.

Độc đáo lễ hội giao chạ làng Tam Đường - Vân Đài

■ BẢO ANH

“Lễ làng tháng chín, tháng hai/Tam Đường chị xuống, Vân Đài em lên”. Đã là người làng Tam Đường, xã Tiến Đức hay Vân Đài, xã Chí Hòa (Hưng Hà) thì không ai không thuộc câu ca quen thuộc này. Người dân hai làng cũng rất tự hào về lễ hội có một không hai tồn tại hơn 700 năm như một minh chứng về truyền thống văn hóa lịch sử lâu đời của mảnh đất phát tích, dựng nghiệp nhà Trần, đồng thời thể hiện tinh thần đoàn kết, gắn bó của nhân dân hai làng Tam Đường và Vân Đài.

Lễ hội hơn 700 năm

Ông Phan Văn Tư, Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã Tiến Đức cũng là một người con của làng Tam Đường chia sẻ: Ngay từ khi còn nhỏ, mỗi người con làng Tam Đường hay Vân Đài đã được nghe kể về “Lễ làng tháng chín, tháng hai/Tam Đường chị xuống, Vân Đài em lên” nên đều rất rõ ngày rằm tháng hai và rằm tháng chín hàng năm là ngày giỗ của hai công chúa Huyền Trân và Diệu Dung. Theo tài liệu lịch sử để lại, công chúa Huyền Trân và Diệu Dung là con vua Trần Nhân Tông, từ nhỏ hai chị em đã rất thân thiết, gắn bó với nhau. Khi đất nước bị giặc Nguyên Mông xâm lược, vua Trần Nhân Tông gả công chúa Huyền Trân cho vua Chiêm. Sau khi vua Chiêm băng hà, công chúa Huyền Trân trở về quê hương ngự tại phủ Tân Cương (tức thôn Thái Đường), cùng vua cha lo việc chống giặc Nguyên. Khi công chúa Huyền Trân mất, để ghi nhớ công ơn của bà, nhân dân thôn Thái Đường lập đền thờ và tổ chức lễ giỗ vào ngày rằm tháng 2 âm lịch hàng năm. Sau này, thôn Phú Đường, Thái Đường, Ngọc Đường (xã Tiến Đức) sáp nhập thành 1 thôn lấy tên gọi là thôn Tam Đường như ngày nay. Còn người em là công chúa Diệu Dung đã dẫn quân khai phá cả một vùng đất rộng lớn Duyên Hà, Tiên Hưng (huyện Hưng Hà ngày nay), đắp đê ngăn lũ, chống nước biển xâm thực ruộng đồng, sản xuất lương thực nuôi quân đánh giặc. Công chúa Diệu Dung cũng là người có công lớn xây dựng làng Vân Đài. Tưởng nhớ bà, hàng năm nhân dân làng Vân Đài tổ chức giỗ bà vào ngày rằm tháng 9. Vì tình nghĩa giữa hai chị em công chúa Huyền Trân và Diệu Dung khi còn sống và để tưởng nhớ

Đoàn làng Vân Đài thắp hương, tế lễ tại chùa Hội Đồng làng Tam Đường.

hai nàng công chúa đức hạnh có công với nước, với nhân dân, hai làng Tam Đường, Vân Đài kết làm chị em, hàng năm tổ chức lễ giỗ rất long trọng. Ngày giỗ chị là công chúa Huyền Trân do nhân dân làng Tam Đường tổ chức, chạ em là làng Vân Đài sẽ cử 64 người (gọi là quan viên chạ) lên giỗ chị. Còn ngày giỗ em là công chúa Diệu Dung do làng Vân Đài tổ chức, chạ chị là làng Tam Đường sẽ cử 84 quan viên chạ xuống dự giỗ. Đây cũng gọi là lễ hội giao chạ hay còn gọi là tục giao chạ của hai làng Tam Đường - Vân Đài.

Nét văn hóa độc đáo

Lễ hội giao chạ mỗi năm được tổ chức hai lần, song được hai làng tổ chức cò giông trống mở với các nghi lễ đón rước nhau rất trang trọng. Lễ hội cũng sẽ kéo dài từ chiều ngày 14 sang đến sáng ngày 16 âm lịch tháng 2 và tháng 9. Trong đó, chiều ngày 14 sẽ là lễ tế mở cửa đền, sáng 15 diễn ra lễ đón rước chạ chị, chạ em. Trong ngày lễ chính, cùng với phần lễ cổ cá, thổi đái cổ sẽ diễn ra các hoạt động giao lưu văn hóa, thể thao. Ông Phan Văn

Tư, Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã Tiến Đức và ông Nguyễn Viết Liêm, Trưởng thôn Vân Đài, xã Chí Hòa chia sẻ, trải qua hơn 700 năm, qua bao thăng trầm của lịch sử, kể cả trong giai đoạn chiến tranh khó khăn nhưng lễ hội giao chạ vẫn được duy trì cho đến ngày nay. Có rất nhiều điều xoay quanh lễ hội mà người dân trong vùng cũng không biết rõ và không lý giải được như tại sao lại cử 84 hay 64 quan viên chạ đến dự giỗ. Nhưng đời này nói đời kia truyền lại, cả hai làng đều tuân thủ tuyệt đối những luật lệ mà các bậc tiền nhân đã để ra. Cùng với tuân thủ số đại biểu hai làng cử đi dự lễ, hai làng cũng tuân thủ khá nghiêm ngặt những quy định bất thành văn như nếu trong năm đó, gia đình nào có tang, có chuyện không hay thì sẽ không đăng ký thành phần tham gia đi dự giỗ ở làng kia. Trong lễ giỗ, nhất định phải có cỗ cá.

Nét độc đáo có một không hai ít đâu có không chỉ ở việc hai làng cùng góp để tổ chức lễ giỗ long trọng hai nàng công chúa đức hạnh mà còn ở tình cảm gắn bó hết sức sâu nặng của nhân dân hai

Ông Nguyễn Đình Nhưng, Chủ tịch UBND xã Tiến Đức

Lễ hội giao chạ đến nay đã có lịch sử hơn 700 năm, được nhân dân địa phương hết sức tự hào và gìn giữ. Mỗi năm, lễ hội đều được hai làng chủ trì tổ chức với

những lễ nghi hết sức nghiêm ngặt. Chính quyền địa phương luôn tạo điều kiện để hai làng duy trì lễ hội nhằm bảo tồn nét đẹp văn hóa truyền thống của quê hương.

Ông Phan Văn Tư, Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã Tiến Đức

Tôi vẫn nhớ những lễ hội giao chạ khi xưa, hình ảnh các bà, các mẹ xắn quần đến gối, lội bì bõm trong bùn để vượt hơn 10km lên chạ chị, xuống chạ em vào

rằm tháng 2, tháng 9 âm lịch hàng năm dự giỗ. Các lớp cháu con hai làng chúng tôi lớn lên, từ những hình ảnh ấy ăn sâu vào trí nhớ thành tình cảm sâu nặng. Từ xưa đến nay, cũng có khi trai gái hai làng khi chưa biết người kia là người làng Tam Đường hay Vân Đài mà lỡ cảm mến nhau thì khi biết rõ đó là chạ chị, chạ em của mình thì cũng sẽ chuyển tình cảm mến nam nữ thành tình anh em trong nhà. Nên từ xa xưa và đến sau này cũng vậy, trai gái hai làng không kết nghĩa phu thê.

Ông Nguyễn Viết Liêm, Trưởng thôn Vân Đài, xã Chí Hòa

Cũng có thời kỳ việc tổ chức lễ hội giao chạ diễn ra gọn nhẹ mặc dù vậy chưa khi nào bị gián đoạn. Từ nhiều năm nay, lễ hội được tổ chức bài bản, sôi nổi hơn

bởi có sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của cấp ủy, chính quyền thôn. Trục em dù đi lao động, học tập xa quê cũng nhớ lễ hội là về rất đông vui. Dù việc tổ chức lễ hội có đôi chút thay đổi so với trước kia nhưng hồn cốt lễ hội vẫn không thay đổi. Lễ hội giao chạ chắc chắn sẽ không bao giờ mất, luôn được người làng Tam Đường, Vân Đài gìn giữ đến muôn đời sau.

làng Tam Đường - Vân Đài qua bao thế hệ. Ông Phan Văn Tư chia sẻ, từ xa xưa và cho đến tận bây giờ, người dân hai làng vẫn coi nhau như anh em trong nhà, mọi công việc của làng này cũng là công việc của làng kia mặc dù hai làng ở hai xã khác nhau và cách nhau hơn 10km. Chính vì tình nghĩa coi nhau như anh em, chị em mà người làng Vân Đài khi lên làng Tam Đường thì dù người đó có là người cao tuổi vẫn gọi người làng Tam Đường dù còn rất ít tuổi là anh, chị, xưng em. Qua bao thế hệ, trai gái giữa hai làng cũng không kết nghĩa phu thê. Nhân dân Tam Đường và Vân Đài cũng rất tự hào bởi ở Thái Bình và có lẽ trên khắp cả nước ít nơi đâu có tục giao chạ độc đáo này. Hơn 700 năm qua, tục giao chạ, kết nghĩa anh em đã trở thành nét văn hóa đặc biệt của người dân địa phương. Với lễ hội giao chạ độc đáo đã góp phần đưa lễ hội đền Trần Thái Bình trở thành di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

BÁCH TỬ NHỊ THẬP LINH QUANG

■ QUANG VIỆN

Tương truyền, từ thời nhà Lý, thế kỷ XII, niên hiệu Đại Định (1142) làng Tiến Lộc, tổng Xích Bích, huyện Thần Khê, phủ Tiên Hưng nay là thôn Tiến Trật, xã Đô Lương, huyện Đông Hưng được khai quang do các vị danh nhân giám tự, cao tăng, thiền sư Khuông Việt, trạng sư Trần Tú Uyên, hòa thượng Thích Thiện Hải, Thích Quang Thịnh và các bậc thượng tọa, đại đức khác đã có công hoàng dương chính pháp cùng nhân dân khai diễn, lập tự tôn tạo, xây dựng am Ngọc Quang to đẹp nhằm thu nạp Phật tử gần xa tu tập Phật pháp. Đến năm 1.600 niên hiệu Hoàng Đức, Canh Tý niên, thế kỷ XVII am Ngọc Quang được đổi tên là Linh Quang tự và từng là Hạ trường báo ân của Giáo hội Phật giáo Hưng Yên.

Sau chiến tranh phá hoại của thực dân Pháp, Linh Quang tự không còn dáng vẻ cổ kính như xưa.

Linh Quang tự (dân gian gọi là chùa Dật) tọa lạc hơn 10.000m², tương truyền khu đất xây dựng am Ngọc Quang thuộc làng Tiến Lộc vào những năm khoảng từ 866 - 900 thế kỷ thứ X từng bị Cao Biền, một nhà phong thủy nổi tiếng của Trung Quốc được vua Đường Ý Tông cử sang nước ta làm Tiết độ sứ trấn ỳểm. Cao Biền thực hiện lời dặn của Đường Ý Tông rằng đất Nam đó có huyết phát vương nên Lý Bí đã xưng vương và từng làm các bậc tiền đế nhiều phen điều đứng. Nay người sang Giao Chỉ hề thấy huyết phát vương liên trấn ỳểm ngay. Nhưng thế đất u tịch am Ngọc Quang vẫn thoát lên thanh tao và linh thiêng khiến Cao Biền kinh hãi. Tương truyền một lần thị sát khu đất dựng am Ngọc Quang sau này, Cao Biền thấy thế đất hưng phát liền cho tay chân đem đồ đến trấn ỳểm. Đêm đó, Cao Biền dựng trại ngủ lại, Cao Biền mộng chiêm bao thấy có vị thần hiện lên nói rằng: Ta là thần Long Đỗ, tinh anh của khí thiêng sông núi đất Nam này việc gì nhà ngươi phải trấn ỳểm. Tỉnh mộng, sớm hôm sau, Cao Biền trực tiếp kiểm tra các huyết ỳểm thấy đồ sắt tể khí đều đã sùi gỉ, mủn nát. Sau đó Cao Biền sợ hãi bỏ đi, các bậc cao niên làng Tiến Lộc cho người sửa chữa, lấp đầy các huyết ỳểm. Xưa, am Ngọc Quang có kiến trúc cổ kính vào hạng bậc nhất vùng, có thể so với kiến trúc của Phật Điện nơi “Kinh Kỳ, Phố Hiến” với cung Tam Bảo ngôi tam quan Phật Điện, phủ Thánh mẫu vọng tiên cung, nhà Tổ và Chư hậu, nhà Tăng và 34 lớp học dành cho tu sĩ Phật Đạo.

Trong kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược (1946 - 1954), Linh Quang tự được Ủy ban kháng chiến Khu 3 chọn làm cơ sở chỉ huy của Bộ Chỉ huy Chiến khu 3 và Bộ Tư lệnh Mặt trận đường 5. Ngày ngày, khi chiều tà buông xuống, tiếng chuông trầm bổng của Linh Quang tự thông thả điểm từng hồi cũng là dấu hiệu báo cho quân du kích và cán bộ cách

mạng hoạt động biết tình hình làng xã vẫn yên ổn, du kích có thể về làng. Khi chuông chùa đổ dồn, hối thúc cũng là dấu hiệu có địch cần quét về làng. Linh Quang tự cũng là nơi tập kết của đội nữ du kích làng Tiến Trật thời chống thực dân Pháp, dưới nền chùa từng có hai căn hầm bí mật cất giấu tài liệu cách mạng. Chùa còn là nơi sản xuất vũ khí của xưởng quân khí Quân khu 3, nơi đây là kho chứa vũ khí quân sự để phân phát cho các đơn vị chiến đấu toàn Quân khu 3. Cố Tổng bí thư Đỗ Mười trong những năm kháng chiến chống thực dân Pháp cũng từng về chùa hoạt động và chỉ đạo chiến dịch Đông Xuân năm 1949. Theo các tài liệu khảo cứu, để chuẩn bị tốt cho Cách mạng Tháng Tám 1945, Mặt trận Việt Minh làng Tiến Trật đã chọn 8 đồng chí cốt cán để làm nòng cốt xây dựng đội tuyên truyền Việt Minh gồm: Nguyễn Văn Xuyên, Đỗ Hữu Ất, Đỗ Hữu Ách, Đặng Văn Bạo, Bùi Đăng Ngũ, Hoàng Văn Lân, Bùi Thị Sim, Nguyễn Văn Nham do đồng chí Nguyễn Văn Xuyên chỉ huy. Ngày 2/8/1945, đồng chí Đinh Linh, Ủy viên Mặt trận Việt Minh khu 3 về Linh Quang tự phổ biến kế hoạch giành chính quyền. Để phục vụ hiệu quả cuộc biểu dương lực lượng giành chính quyền về tay nhân dân tại địa phương, nhà sư trụ trì Linh Quang tự Thích Thanh Nghĩa đã ủng hộ cách mạng 5 tạ thóc, 2 chỉ vàng và tự tay nấu bữa cơm chay cúng Phật, đồng thời cổ súy tinh thần toàn thể cán bộ, chiến sĩ cách mạng của các đơn vị chiến đấu có mặt tại chùa trước thời điểm diễn ra cuộc diễu binh.

Do chiến tranh tàn phá nên Linh Quang tự không còn giữ được vẻ ngoài cổ kính như xưa. Sau chiến tranh, nhân dân làng Tiến Trật xây dựng lại Linh Quang tự, chùa vẫn giữ được cuốn thư cổ “Đại tự y môn” và nhiều đồ tể khí khác, đặc biệt quả “Hong Chung” cổ từ mấy trăm năm trước thuộc hạng “Tứ đại khí” triều Minh Mạng vẫn ngân nga khúc tự tình về miền đất

cổ linh thiêng. Dân gian còn lưu truyền câu ca: “Chuông chùa Dật, mõ chùa Dai, khánh Nam Đài, trống Hải An” để ca ngợi vẻ đẹp uy nghi và tiếng chuông ngân nga trầm bổng đặc sắc của quả chuông quý hiếm chùa Linh Quang. Ngoài các đồ tể khí, hoành phi, câu đối, chùa vẫn lưu giữ được bức tượng đồng đen “Thích ca Mâu Ni” quý hiếm. Ngôi tam quan Điện Phật treo bức Đại tự “Quang Ngọc Kính” là lời nhắn nhủ của bậc tiền nhân rằng cửa từ bi luôn đón nhận lòng hảo tâm của Phật tử, cao cả hơn hết vì nước non, vì dân tộc, lòng từ bi sáng trong như ngọc sánh cùng long tía, tán vàng phước đại uy nghi. Hai bên y môn là hai tượng Hộ pháp “Thiện thần Chu thiên Bồ Tát” cao hơn một trượng với nét tạc nghệ thuật tinh xảo có từ hơn 500 năm trước và rất hiếm thấy. Phủ thánh mẫu “vọng Tiên cung” được trang trí cầu kỳ, các bức hoành phi, câu đối đều được sơn son, thếp vàng, nổi bật là bức đại tự “Thiên Tiên Cung” thờ “Tam tòa Thánh mẫu” Đệ nhất Thiên tiên Liễu Hạnh công chúa, Đệ nhất Thiên tiên Thái nữ Quỳnh Hoa, Đệ nhất Thiên tiên Thượng Ngàn công chúa... được tôn thờ trong “Khám Ngọc cung”, mỗi độ xuân về làng lại mở hội, chùa làng lại tưng bừng đèn hoa, tiếng nhạc xen lẫn lời ca ca ngợi công đức Đức Phật từ bi cùng “Tam vị Thánh mẫu” làm nghiêng ngả lòng người. Từng là Hạ trường tu luyện Phật pháp, tăng của cả vùng nói chung và giáo hội Phật giáo Hưng Yên nói riêng, trong đó có những nhà sư trở thành sư tổ như sư tổ Linh Quang tự, sư tổ Thích Đàm Nụ, Thích Thượng Hợp và 12 Chư Hậu, sư tổ chùa Quài, sư tổ chùa Rét, sư cụ Thích Đàm Thuyền, sư cụ Thích Đàm Nhương, Tự Đàm Ý, Hòa Thượng Thích Thiện Cao, Đại Đức chùa Đông Thịnh, chùa Hoàng Mai...

Lễ hội chùa Linh Quang, thôn Tiến Trật, xã Đô Lương, huyện Đông Hưng được tổ chức hàng năm nhằm ngày rằm tháng Giêng (tết Thượng Nguyên) với tục

Bà Đỗ Thị Lân, Chi hội trưởng Chi hội Phật giáo thôn Tiến Trật, xã Đô Lương, huyện Đông Hưng

Linh Quang tự vốn là nơi tu hành của nhiều tăng, ni nổi tiếng trong vùng nổi truyền thống từ bao đời của rất nhiều Phật tử trong và ngoài nước về quê hương mỗi dịp tết đến, xuân về, một vùng đất địa linh hàm chứa nhiều ẩn bí và là miền quê cách mạng kiên cường chống giặc ngoại xâm trong những năm tháng chiến tranh cứu quốc gian khổ từng nuôi giấu và đón đưa nhiều đồng chí cán bộ cốt cán của Đảng và Nhà nước.

Bà Trần Thị Viên, Chi hội Phật giáo thôn Tiến Trật, xã Đô Lương, huyện Đông Hưng

Năm 1950, Linh Quang tự bị giặc Pháp bắn phá, thực hiện tiêu thổ kháng chiến, nhân dân làng Tiến Trật phải hạ Hồng Chung, dỡ mái chùa, phá tường, di chuyển tượng Phật, chùa chỉ còn trơ móng, cảnh vật hoang tàn. Trong chiến tranh, chùa Linh Quang bỗng trở thành tiền tiêu chiến đấu của làng kháng chiến. Trận chiến đấu oanh liệt ngày 6/8/1952, dựa vào thế trận lòng dân và mảnh đất chùa làng, bộ đội chủ lực ta cùng du kích làng Tiến Trật đã giáng một đòn chí mạng vào lực lượng tinh nhuệ của thực dân Pháp, khiến chúng tan tác. Trung ương Đảng, Chính phủ đã tặng thưởng Huân chương Chiến công hạng Nhất cho làng.

Bà Nguyễn Thị Mến, thôn Tiến Trật, xã Đô Lương, huyện Đông Hưng

Chùa Linh Quang được bà con nhân dân thôn Tiến Trật chúng tôi cùng các tín đồ, Phật tử gần xa có lòng hảo tâm đóng góp xây dựng lại. Tuy không cổ kính như xưa nhưng cũng đủ làm nơi tu tập, thờ phụng Phật pháp và các Thánh Mẫu Thiên tiên linh ứng. Chúng tôi rất mong cấp chính quyền và cơ quan quản lý văn hóa có sự quan tâm, đầu tư giúp đỡ bà con nhân dân, Phật tử của Linh Quang có thêm điều kiện tôn tạo ngôi “linh thiêng cổ tự” này.

lệ cổ chay. Rất nhiều món chay ngon mô phỏng nên văn minh lúa nước ngàn đời của dân tộc gắn với nghi lễ đạo Phật gần bó bao đời nay hun đúc nên khí thiêng sông núi. Trải 420 mùa xuân trời đất giao hòa, Linh Quang tự vẫn vẹn nguyên trong tâm khảm những người con Đô Lương xa quê hương và hiện hữu lung linh nơi chốn quê còn nhiều khó khăn đang đổi thay từng ngày bởi diện mạo vùng quê nông thôn mới Đô Lương...

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Qua làng, ra cánh đồng, đường đỡ tối. Lửa hai bên đường rì rào. Chuyển bước những bước dài thoải mái. Đêm nay không mưa. Ai cũng mừng thầm. Những chiếc lá ráy, lá chuối phủ trên góí thóc cọ vào dây quang lạch xạch, lạch xạch, theo nhịp chân đi...

*
* *

Sau trận giặc biệt kích, mẹ Củng ở lý bên Bái.

Lão Củng toan chuẩn ngay sau hôm giáo Lạc bị khử. Nhưng sợ bỏ đi trong lúc của cải đầy rẫy ở nhà thì mất hết. Chạy được người mà mất của thì chạy làm gì. Lão liều ở lại.

Vợ lão định vận của đi gọn trong mấy ngày. Lão không bằng lòng. Làm vậy lộ toét tõe loe. Cứ làm dần dần. Bán thóc, đổi lấy tiền Đông Dương bỏ túi cho gọn. Quần áo, vàng bạc nhẹ nhõm mang đi ngay. Gà, lợn giết ăn cho béo bổ vào người. Đàn trâu công kênh, tạm để đấy. Nhà không dỡ đi được đành chịu...

Mẹ Củng chịu đựng tính toán giỏi. Mẹ lo làm theo mưu mẹo của lão. Ngày ngày, mẹ chỉ vẽ cho vợ Củ và Nuôi vận chuyển của cải lên thị xã gửi nhà vợ giáo Lạc. Mẹ nghĩ về Nuôi. Con ấy thế mà được việc... Nuôi người từ bé lợi thật, bảo sao nghe vậy. Nó chậm chạp nhưng thật thà. Vậy càng tốt. Hay gì cái hạng nhanh nhẩu tháo vát nhưng gian. Càng nhanh, ăn cắp càng nhen. Mỗi ngày nó gánh hai chuyến thóc đi bán. Để ý không thấy ăn bớt ăn xén hào nào. Nó thế mà thành thần giữ cửa cho mình.

Hôm nay mưa, Nuôi không về Nguyễn gánh thóc được. Mẹ Củng lần la xuống nhà dưới chơi với cu Hoàn. Thành bé ngồi bên mẹ xem sàng gạo, bốc từng nắm trấu bỏ lung tung quanh mẹ.

- Thành cứ lại đây bà hỏi nào!
Mẹ Củng ngồi trên cái chổi. Từ hôm tản cư sang đây, tuy nhà anh em họ gần, mẹ vẫn giữ kẽ, ăn ở xuềnh xoàng hơn. Lung mẹ tựa vào cái cột, bụng và đùi mẹ kênh kênh khiến hai đầu gối chang hang ra.

Thành bé giương đôi mắt đen nhìn mẹ như thổ nhìn trâu, rồi cúi xuống bốc trấu. Nó không lạ cũng không quen mẹ. Nuôi khẽ bảo nó:

- Củ gọi con, kia! Con “ạ” củ đi!

- Thành bé chậm nói. Nó rồi cũng hiền như mẹ. Hiền thì ai cũng thương... Nhưng mũi rỗng huếch thế kia là trống hơi, sau này làm việc gì nặng là thở âm âm. Người ta kín hơi mới khỏe.

Nuôi liếc nhìn con, tay vẫn lắc lắc sàng gạo. Cô thoáng lo cho con.

Mẹ Củng quay ra chăm chăm nhìn Nuôi, miệng nhai nhai trấu thư thả:

- Cô thì hiền. Nhưng cái tướng cô là vất vả. Con gái mà lương duyên cao, mồm cá ngáo...

Nuôi ngẩn người, dừng tay, nhìn mẹ Củng như muốn hỏi gì thêm. Mẹ hát hăm:

- Cô xòe bàn tay tôi xem nào. Tay mặt cơ. Giai tay trái, gãi tay mặt... Hừ, năm ngón tay thừa dẹt thừa dạc, có làm được đồng nào cũng lọt hết.

Mẹ xòe bàn tay mình ra ngắm. Bàn tay những ngón bụ như những quả chuối mần, len bên nhau kín khít.

Như trẻ con bị dọa ngáo ộp, Nuôi lặng người, tay rờ rẫm cặp sàng, cặp mẹt, trán dầm dấp mồ hôi.

- Dừng cô được cái trán, cái đầu kéo lại. Trán dẹt, đầu hai khoáy, dằm đương mọi sự, chống chọi mọi thứ... Người ta hổng cái nọ được cái kia kéo lại...

Đôi mắt đờ đẫn của Nuôi chợt sáng lên. Cô nhìn mẹ chờ nghe thêm.

- Hai vai cô bằng thế kia là có quý thần hai vai phù hộ.

Tay sàng của Nuôi nhanh hẳn lên. Cô kín đáo thở một hơi dài.

Cu Hoàn bốc trấu chơi một mình, chán rồi quay ra khóc. Nuôi bảo nó xòe bàn tay nhỏ xíu, bỏ cho dăm hạt gạo. Nó nhắm nhắm bằng mấy chiếc răng cửa. Nhắm hết lại khóc.

Mẹ Củng ngoái lên nhà trên, lé xé:
- Cái Quẹt đem cho em quả ổi nhá!

Cu Hoàn đưa quả ổi lên môi, để lại một vết răng như chuột nhấm.

Mẹ Củng ngắm thằng bé. Cái lưng dài, rờ giống lưng bố. Dài lưng tốn vải, quý báu gì. Đuôi mắt vắt lên sắc như mũi mác thế kia là ngỗ ngược hạng nhất. Cái thằng Tuyên bố nó đã ngỗ ngược có tiếng ở làng này. Mới mười tám tuổi đã theo tuần tráng đi đuổi cướp, lấy của lại cho nhà mẹ. Mẹ chuộng Tuyên làm canh điền, làm luôn cả người giữ cửa.

Tiếng sàng gạo rào rào nhè nhẹ của Nuôi đưa mẹ Củng trở lại dăm bảy năm trước. Mẹ nhớ vụ mùa năm Thân lúa má thất thu, bố Tuyên không có thóc nộp tô, bỏ ba sào ruộng lĩnh canh trốn đi Hà Tu, Hà Lắm rồi chết mất mả chỗ nào. Tuyên thì từ thằng ở chăn trâu lớn lên làm canh điền, ăn mồn bát mồn dĩa nhà mẹ. Để Tuyên gần bó với nhà mẹ suốt đời, mẹ gả Nuôi cho Tuyên, xem Tuyên như con... Nhưng thời thế đổi thay, Tuyên đổ đốn ra. Củ vác gậy đi tập một hai, Tuyên vác gậy đi

theo. Rồi tập hát, tập bắn súng, múa đao, chủ nhà chơi trò gì, con ở đùa đòi trò ấy, trông mà ngứa mắt lộn ruột... Bảo ban mãi không nghe, mẹ tức mình dọa cho ra “ở riêng” đúng lúc Nuôi bụng mang dạ chửa. Dọa thế, nhưng Tuyên coi giò bằng vung, dăm ra ở riêng để rộng cẳng. Mấy tháng thì vợ đẻ, túng xòe lại. Chồng lao vào công tác, bắn búa gỗ không ra. Vợ phải bế con sang đây nói khan nói vãi với mẹ, kiếm việc gì trong vườn trong bếp để vừa nuôi con vừa làm. Cho đến bây giờ, xem chừng cũng chưa rời khỏi nhà mẹ được. Rời ra là đối rã hòng ngay. Vậy càng tốt. Được con vợ nó lù đù, dễ sai dễ bảo. Nay mai có chạy lên thị xã hay đi đâu, mẹ cũng cần có người đi theo để hầu hạ. Đám con ở nhà này, chả mấy đứa rắp tâm đi theo mẹ. Mẹ ở làng thì chúng quán quít để nhờ vả. Mẹ xiêu cư bặt quán thì ma nào theo... Phải ràng buộc chặt hơn nữa. Sao cho mình đi nó cũng theo đi - Mẹ nghĩ vậy. Mẹ chắc Nuôi phải theo mẹ, vì ăn ở với mẹ từ hồi lên sáu lên bảy. Mẹ đẻ ra Nuôi mắc chứng hậu sản ròn, ho quặng quắc suốt ngày đêm, da bủng như thị rưng, người gầy như cá khô, chết ngay ở chuồng trâu nhà mẹ. Đám người nhà bớt mồm bớt miệng, kẻ cho nắm cháy, người cho lưng còm, Nuôi lớn dần lên. Tám tuổi đã chăn ba con nghé. Mười tuổi, chăn nổi con trâu lại còn cắt được hai sọt cỏ. Rồi Nuôi được mẹ nhận làm con. Nuôi làm mọi việc trong nhà ngoài đồng, thu vén cho mẹ. Những ngày gần đây, Nuôi trông nom nhà cửa, gồng gánh vận đi cho mẹ bao nhiêu là của. Không có Nuôi thì mất vận.

- Này mẹ nó này! - Đột nhiên mẹ Củng hạ giọng nói nhỏ - Tao bảo cho mẹ mày biết cái chuyện này...

Nuôi ngừng tay, ngược mắt nhìn mẹ.

-... Chuyện này tao mới nghe thoáng thoáng. Loáng thoáng nhưng có thật. Tao lo. Tao cứ đắn đo, không biết có nên nói với mẹ mày không?

- Có chuyện gì. Củ cứ bảo con! - Nuôi khấn khoản.

Vậy Nuôi lại gần, mẹ thì thảo:
- Người ta đồn, cái Dâu với anh Tuyên, hôm nào, hôm nào đấy, lần đến ở với nhau ruốt một ngày dưới hầm bí mật... Gái góa đã bốn năm năm...

- Thật hả củ?

- Giời ơi! Lại còn hỏi... Này! Cá nục nấu với dưa hồng. Lò đờ có kẻ mất chồng như chơi! Cô đừng có bồn...

Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Trong tuần, tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như cộng tác viên: Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Trần Mạnh Quê (Kiến Xương); Phạm Minh Giang, Nguyễn Minh Hữu (thành phố Thái Bình); Nguyễn Công Trãi (Vũ Thư); Bình Vân, Duy Hưng (Công an tỉnh); Ngọc Tuyền (Kiến Xương); Trần Hiền, Hồng Thắm (Đài TTTH Tiền Hải); Mạnh Tường (Đài TTTH Quỳnh Phụ); Quang Huồng, Đắc Hà, Vũ Đông (Đài TTTH Kiến Xương); Trịnh Thanh (Đài TTTH Vũ Thư); Trịnh Minh Thuyết (Thanh Hóa); Lê Văn Thiêng (Kon Tum); Trần Thị Kỳ Duyên (Kiến Giang); Phạm Ngọc Triển (Lào Cai); Nguyễn Văn Danh (Phú Yên); Trần Thị Thùy Linh, Lê Văn Trường (Sóc Trăng); Nguyễn Thị Thu Hiền (Đà Nẵng)...

Hướng tới ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, tác giả Ngọc Tuyền có bài thơ “Tặng mẹ” ca ngợi công lao trời biển của mẹ và thể hiện tình yêu thương, tấm lòng

tri ân sâu sắc tới mẹ: “Mẹ là cô Tấm thảo hiền/Cho con nhân cách bước lên bằng người/Cho con cả một cuộc đời/Chữ tâm chữ đức rạng ngời nghĩa nhân”... Về các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội trong tỉnh, tác giả Duy Hưng có bài “Lan tỏa phong trào hiến máu tình nguyện trong tuổi trẻ Công an tỉnh Thái Bình”. Theo bài viết, khi có thông tin từ Khoa Huyết học Truyền máu, Bệnh viện Đa khoa tỉnh, do ảnh hưởng của dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của virus corona nên một số chương trình hiến máu đã tạm hoãn. Chính vì vậy, lượng máu trong kho máu của Khoa Huyết học Truyền máu không còn đủ đáp ứng để điều trị bệnh nhân tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh và cung cấp cho các cơ sở y tế điều trị trong tỉnh. Để góp phần kịp thời đáp ứng nhu cầu sử dụng máu của người bệnh điều trị tại Bệnh viện và các cơ sở y tế Công an tỉnh đã tổ chức chương trình hiến máu tình nguyện với phương châm “Một giọt máu cho đi, một cuộc

đời ở lại”, chương trình đã thu hút đông đảo cán bộ, chiến sĩ tham gia... Tiêu biểu trong lĩnh vực an ninh trật tự, tác giả Bình Vân đưa tin: Liên tiếp bắt giữ nhiều đối tượng liên quan đến ma túy. Theo tin, chỉ trong ngày 11/2/2020, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy, Công an tỉnh đã đấu tranh, bắt giữ 2 vụ, 3 đối tượng có hành vi mua bán, tàng trữ trái phép chất ma túy, trong đó các đối tượng còn sử dụng nhiều loại vũ khí, hung khí nguy hiểm như dao, kiếm các loại. Cơ quan Cảnh sát điều tra ra quyết định tạm giữ 3 đối tượng cùng tang vật của vụ án để tiếp tục điều tra làm rõ. Cộng tác viên Phạm Minh Đức có bài: “Tên đất Thái Bình qua các thời kỳ”; cộng tác viên Vũ Trọng Chế có bài “Tự hào đất và người Thái Bình”. Đặc biệt từ Lào Cai, cộng tác viên Phạm Ngọc Triển gửi tham gia bài “Đường phố biên cương Lào Cai mang tên kỹ sư địa chất quê lúa Thái Bình”. Bài báo viết về kỹ sư, anh hùng liệt sĩ Nguyễn Bá Lại, sinh năm 1949, quê huyện Thái Thụy, tỉnh Thái Bình. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, anh Nguyễn Bá Lại đã dũng cảm, mưu trí cùng đồng đội đẩy lùi nhiều đợt phản công của quân Trung Quốc xâm lược bao vây khu mỏ đồng Sin Quyền nằm ở khu vực biên giới xã Cốc Mỹ, huyện Bát Xát, tỉnh Hoàng Liên

Son (nay thuộc tỉnh Lào Cai) và đã hy sinh vì nước, vì dân ngày 17/2/1979. Trong trận chiến đấu đó anh Nguyễn Bá Lại đã trực tiếp tiêu diệt 7 tên địch, thu 1 khẩu súng AK và lấy thân mình che quả lựu đạn đang xì khói sắp nổ mà địch ném vào trận địa của ta. Kỹ sư Nguyễn Bá Lại đã anh dũng hy sinh. Hành động anh hùng của anh đã bảo vệ an toàn cho 6 đồng đội cùng chiến hào, đồng thời góp phần thiết thực cùng đồng đội bảo đảm cho hơn 300 người, phần lớn là người già và trẻ nhỏ, rút lui về hậu cứ an toàn cùng với toàn bộ tài liệu quý là những kết quả khảo sát, thăm dò mỏ đồng Sin Quyền...

Tin, bài, ảnh, thơ, truyện ngắn,... cộng tác của các bạn đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo giấy. Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Lưu ý mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh có chú thích đầy đủ. Địa chỉ tiếp nhận tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hộp thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trân trọng!

ĐẠI VIỆT PILSNER

Bia Pilsner được sản xuất theo luật bia tinh dòng của nhà Vua Đức năm 1516, lần đầu tiên được sản xuất tại Nhà máy bia Hương Sen ngày 28, tháng 3 năm 2015 nhân kỷ niệm 40 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và CHLB Đức (1975 - 2015). Đây là sự kiện đặc biệt có ý nghĩa giữa 2 quốc gia nên đại sứ quán Đức đã kết hợp với phía Việt Nam lựa chọn nhà máy bia Hương Sen để sản xuất loại bia đặc biệt này.

Nguyên liệu sản xuất gồm: Malt đại mạch hai hàng vụ xuân, hoa Houblon thơm Saaz, men giống thuần chủng F1, nước tinh khiết (không dùng các loại nguyên liệu thay thế khác). Bia Pilsner được sản xuất trên dây chuyền thiết bị hiện đại nhất của CHLB Đức, theo phương pháp truyền thống của xứ Bayern - hai lần sôi (Decoction) và được lên men chìm trong thời gian ≥ 21 ngày.

Sản phẩm của: **CÔNG TY CỔ PHẦN TẬP ĐOÀN HƯƠNG SEN**
Địa chỉ: Số 18, Trần Thái Tông, P. Bồ Xuyên Tp. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình, Việt Nam.
Website: www.daivietbeer.com.vn - Tel: 02273 831010

CÔNG TY TNHH THƯƠNG MẠI VÀ KIỂM SOÁT CÔN TRÙNG VIỆT NAM

DIỆT VÀ PHÒNG CHỐNG MỐI, MỌT CHO CÁC CÔNG TRÌNH XÂY DỰNG, ĐỀ ĐÁP

- Cung cấp thuốc diệt chuột xử lý cho đồng ruộng, trang trại, cơ quan xí nghiệp
- Phun thuốc phòng trừ dịch bệnh: ruồi, muỗi, kiến, gián...
- Cung cấp thuốc bảo vệ thực vật: thuốc trừ sâu, trừ bệnh, trừ cỏ
- Cung cấp hóa chất khử trùng...

Tuyển dụng nhân viên kinh doanh nữ bán lẻ

DIỆT TRỪ CÔN TRÙNG GÂY HẠI

TRỪ NHANH - DIỆT GỌN - AN TOÀN MÔI SINH

Địa chỉ: Số 23, Ngách 64/51, Nguyễn Văn Cừ, Phường Gia Thụy, Quận Long Biên, Hà Nội
VP TẠI THÁI BÌNH: Số 324, Đường Long Hưng, Phường Hoàng Diệu, TP. Thái Bình, Tỉnh Thái Bình - Điện thoại: 0913.530.943 - 0373.09.5555